

ročník IV.

čtvrtek 2. května 2024

Z Tatobit od Studničků

Milí přátelé!

Mám na chalupě divoké sny.

Řekl jsem to kamarádovi a ten se na mne s obavami podíval.

- No, zdálo se mi, že mě a strejce hodní po poli divoké prase! 😊

Demoličními pracemi započala výstavba nové knihovny v Turnově. Minulý týden došlo nejprve k odstranění přiléhajícího domku, poté vybourání betonových výplní na promítacím plátně.

Ve středu kolem poledne dorazil na místo jeřáb, který zafixoval zhruba polovinu železné konstrukce, a pracovníci firmy autogenem odřezávali jednotlivé roury.

S pomocí jeřábu byla ještě téhož dne položena polovina plátna k zemi. V dalších dnech dojde k likvidaci zbylých částí. Turnovským fandům letního kina se plátno opět na své místo vrátí, ale na budově nové knihovny.

Předání staveniště proběhlo 11. dubna, kdy se na místě sešly dotčené subjekty a byly podepsány veškeré dokumentace. Následovalo řádné ohrazení staveniště a po dohodě s odborem životního prostředí vybudování ochrany již vzrostlých stromů a keřů v areálu. Na místě byly provedeny hrubé terénní úpravy a vznikla příjezdová cesta. Po roztrídění odpadu po demolici dojde k přípravám pro zakládání stavby. Zatím vše na stavbě běží dle harmonogramu.

Zhotovitelem stavby se stala společnost Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego (BPBP), organizační složka Kosmonosy – Česká republika.

Investice dosáhne necelých 111,3 milionu s daní. Termín pro dokončení stavby je nejpozději 600 dní od předání, tedy 2. prosince 2025. S ukončením hrubé stavby se počítá do 360 dnů od převzetí staveniště, tedy do 6. dubna 2025.

(Zdenka Štrauchová)

≡ Lom Bezděčín – historie, geologie, mineralogie

Libor Slovák je kamenářem, který lom sleduje a dokumentuje již od roku 1983. Díky jeho bohaté osobní fotodokumentaci budou potěšeni nejen obdivovatelé

krásných achátů a dalších minerálů, ale také ti, kteří se zajímají o těžební technologie nebo historii. Na přednášce se dozvíte, jak pracuje kuželový drtič kamene, kde se vyráběl lanový bagr UB 162 nebo proč polští lomaři těží svůj melafyr přímo dech vyrážejícím tempem. Mnoho dalšího se dozvíte právě na besedě s Liborem Slovákem.

9. 5. 2024 od 17.00, Muzeum Českého ráje v Turnově (expozece Horolezectví)

≡ Z dějin tur(nov)istiky

Hotel U Dráhy

Budování železnice je bráno za jeden z hlavních důvodů masovějšího rozšíření turistiky. Cestovatelé našli ve vlacích rychlý a cenově dostupný dopravní prostředek, který je dokázal celkem pohodlně dostat do různých koutů českých zemí.

Turnovské nádraží bylo otevřeno 1. prosince 1858, kdy byl dokončen úsek trati Josefov–Turnov nově budované dráhy na trase z Pardubic do Liberce.

Železnice s přesně danými jízdními řády přinesla do turistiky dochvilnost – cestovatelé si museli výlety dobře naplánovat, tak aby stíhali odjezdy vlaků.

Nádraží se stalo pevným bodem, kde většinou začínalo turistické značení a byly umístěny obchody, ve kterých si výletník mohl zakoupit pohlednice, noviny nebo tabák.

Nedílnou součástí nádražního komplexu byl hostinec, s jehož službami lidé na svých cestách počítali.

Vedle hlavní budovy turnovského nádraží nechal v roce 1887 vystavět hruboskalský sládek Karel Řezníček jednopatrový hotel s příznačným názvem U Dráhy.

Hotel, stejně jako celé nádraží, stál na pozemcích modřišického katastru, respektive jedné z osad této obce – Nudvojovic. Proto je zde také dochováno od Turnova odlišné číslování. Tehdy nesl hotel čp. 19, v současnosti se jedná o čp. 1298 (Nudvojovice se staly součástí města až v roce 1923) a nachází se zde cykloservis a prodejna drogerie.

Prvním nájemcem hotelu se stal Jan Komorous, který provozoval u nádraží zatím blíže neurčený švýcarský dům s hostincem již za prusko-rakouské války v roce 1866.

V inzerci nově otevřeného hotelu nabízel elegantně zařízené pokoje, přípravu snídaně před odjezdem prvního ranního vlaku o půl páté, podávání večeře od šesti hodin až do půlnoci, vyleželé hruboskalské pivo a tuzemská a zahraniční vína. Pět minut před každým odjezdem vlaku tuto skutečnost svým hostům oznamoval, tak aby nástup do vlaku stihli. Jan Komorous provozoval hotel necelé tři roky, 4. června 1890 umírá ve věku 58 let. Podnik dále spravovala jeho žena Marie, jejíž restaurace se stala oblíbeným výletním místem turnovských spolků.

Populární se zde staly zahradní koncerty i plesy pořádané zřízenci dráhy. Marie Komorousová se v roce 1902 vdala za Ferdinanda Nepraše, přednostu stanice v Jaroměřicích na Moravě, a odešla z Nudvojovic.

Turnovské nádraží na přelomu 19. a 20. století

Novým nájemcem hotelu byl ustaven Bedřich Barth. V prostorách restaurace se scházeli členové Hospodářsko-politického spolku pro turnovský okres, kteří si ji nakonec zvolili i za spolkovou místnost. V hlavním sále a letní zahrádce pořádali výstavky ovoce, které si nenechávali ujít pěstitelé a spotřebitelé z celého Pojizeří.

V roce 1909 převzal podnik hostinský František Wachtl, který se zajímal o rozkvět cestovního ruchu v regionu, a tak se v roce 1912 přihlásil za člena turnovského odboru Klubu českých turistů. S hotelem prožil události první světové války, kdy se v restaurační dvoraně konaly prohlídky domobranců z turnovského politického okresu a muži uznání za způsobilé k domobranecké službě odsud odcházeli na frontu.

Ve veselejších obdobích první československé republiky se v hotelu konala

divadelní přestavení. Využíván byl i zástupci odboru Klubu českých turistů a okrašlovacích spolků zastoupených ve sjednocené Župě Českého ráje.

20. listopadu 1921 zde například debatovali s vrchním inspektorem dráhy Emanuelem Pitašem o úpravě jízdních řádů vlaků na příští turistickou sezónu.

V roce 1929 se hotel dočkal modernizace. Budova byla opatřena novým osvětlením, především byl ale upraven a zvětšen hlavní sál s jevištěm, tak aby hosté měli více prostoru a komfortu při zábavách a schůzích. Sál byl vybaven i cvičebními pomůckami, které začala využívat nově založená pobočka Sokola Turnov II. František Wachtl provozoval hotel až do své smrti v srpnu roku 1931. Rodinný podnik poté převzala jeho žena Marie společně se synem Františkem, který ho vedl i v těžkých letech druhé světové války.

Hotel byl zrušen po únorových událostech roku 1948, kdy byl adaptován na expozituru okresního soudu v Turnově.

/ Antonín Mojsl, *Muzejní čtvrtletník*

Hotel I. řádu.

Hotel „U dráhy“
v Turnově.

Nejelegantnější zařízení
pokojů.

Výborná kuchyně.
Plzeňské
a hruboskalské pivo.

Vzorná obsluha.
Mírné ceny. Mírné ceny.

B. Barth,
hotelier.

Hotel v Turnově u samého nádraží. Páni cestující se na tento hotel upozorňují.

Turnovské kulturní tipy:

pátek 3. května od 19.30
na Střelnici

**Od Smetany po filmovku –
Oslava Roku české hudby**
Podkrkonošský symfonický
orchestr

turnovsko

TATOBITY –

**BOHUŠ MATUŠ
FANDA ČERMÁK**

10. května
od 19,00hod.

na sále **KULTURNÍHO DOMU**
V TATOBITECH

Předprodej vstupenek na OÚ Tatobity, cena 300,- Kč

lomnice n/p

První ročník Festivalu poezie se uskuteční **4. května** v lomnickém kině. Vystoupí tu básníci z našeho města i z celé České republiky. Představí se nám umělci tzv. slam poetry – účast máme přislíbenou například od Ellen Makumbirofy nebo Anatola Svahilce. Večer akci zakončí kapela *Comedy & Beat*.

(Miládka Burešová, pořadatelka Festivalu poezie)

Pivovarská zahrádka se chystala k otevření. Ještě pár hodin...

A na samotné budově řemeslného pivovárku se také pracuje...

▮ Příběh obrazu Nanebevzetí. Lomnické muzeum představuje malíře Jana Dingu

Od středy se v lomnickém muzeu představuje ve své premiéře malíř, výtvarný pedagog a člen Unie východočeských umělců Jan Dinga z Předměřic nad Labem.

Na šesti desítkách prodejních obrazů autor prezentuje svoje něžné fantazijní abstrakce plné jemných barev a rozličných tvarů. Největší inspirací je mu však krásný úsměv ženy, proto nechybí ani jejich portréty a figurální kompozice. Vystavuje od konce 80. let, ať na samostatných autorských nebo společných členských přehlídkách. Zde se také zrodilo jeho celoživotní přátelství s malířem Vladimírem Komárkem. V srpnu letošního roku uplyne už dvacet dva let, co nás tato přední osobnost českého výtvarného umění navždy opustila. Přesto ještě na jaře v roce 2002 stihl dokončit své velkolepé dílo, čtrnáct obrazů Křížové cesty včetně obrazu Zvěstování Panny Marie – součásti levého oltáře barokního kostela sv. Petra a Pavla v Konecchlumí. Bohužel

mu zdravotní stav nedovolil dokončit pravý oltář Nanebevzetí, pouze jeho skicu, a tak se zde začíná odvíjet příběh o vzniku tohoto díla.

Jan Dinga si vzal k srdci Komárkovu výzvu „až tady nebudu, tak maluj taky trochu za mě“ a rozhodl se dle realizované předlohy vytvořit obraz doposud chybějící na pravé straně oltáře. Pod jeho rukama se začalo rodit velké dílo, srdeční záležitost, na které si velmi zakládal. Neskrýval své obavy, když obraz poprvé představoval mistrově manželce Růžence Komárkové. Líbil se jí, byla z něho nadšena a nešetřila chválou.

24. dubna 2021 Jan Dinga obraz dokončil. Poté jej společně s Vladimírem Komárkem mladším nainstalovali na místo určení. Po necelých dvaceti letech od úmrtí tak splatil svůj letitý dluh svému velkému vzoru a zároveň splnil jeho zbožné přání pokračovat v malování v jeho duchu a převzít tak výtvarnou štafetu. Dílo se bezesporu stalo důstojnou součástí interiéru kostela sv. Petra a Pavla v Konecchlumí a uzavřelo autorův záměr zpracování biblického tématu.

Jan Dinga se narodil v Lánech v roce 1952. V roce 1975 dokončil Pedagogickou fakultu na katedře výtvarné výchovy dnešní Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, kde byl jeho učitelem ak. mal. Miroslav Prošek.

Po vojně se Jan Dinga usadil v Litvínově, kde začal dráhu výtvarného pedagoga na zdejší základní škole, ale zároveň rozvíjel svoji vlastní uměleckou tvorbu. Později změnil místo zaměstnání za Střední pedagogickou školu v Mostě. Jeho surrealistická malba se rozvíjela v tvůrčích intencích odkazu Josefa Šímy a Františka Muziky. Koncem 80. let uskutečnil v Kladně svoji první samostatnou autorskou výstavu, ale také opustil severní Čechy a usadil se ve východočeských Nechanicích. Později se v Hradci Králové seznámil s malířem a grafikem Josefem Bavorem, jenž mu tehdy navrhl vstup do Unie východočeských umělců. Dodnes se zúčastňuje všech jejich členských výstav pořádaných nejčastěji v Hradci Králové, na zámku v Kostelci nad Orlicí a v polském Krakově. V první dekádě nového tisíciletí se vrátil zpět do svých rodných středních Čech, kde si vybudoval ateliér. V té době také usiloval o záchranu umělecké pozůstatosti Miroslava Proška pořádáním jeho výstav a uváděním jeho děl na umělecký trh. V současné době žije v Předměřicích u Hradce Králové. Sám dále vystavuje a dlouhodobě spolupracuje s Galeríí Art & Heart v Praze a Galeríí Koruna v Hradci Králové.

Berte příběh o vzniku obrazu Nanebevzetí jako pozvánku do muzea v Lomnici nad Popelkou na prodejní přehlídku dalších výtvarných prací Jana Dingy. Příležitost máte až do 9. června 2024.

/ Andrea Zikmundová, MMG Lomnice n/P

≡ Velkému hudebnímu a pěveckému setkání bude patřit **9. květen**, kdy se **na zámku** na společném koncertu potkají Symfonický orchestr Konzervatoře Pardubice a pěvecké sbory Bořivoj, Jizeran, novopacký Hlas a jičínský Foerster.

lomnicko

KOŠOV – O zdejší hospůdce jsem tuhle psal. A v pátek ji i fotografoval...

VESELÁ – A byl jsem se také podívat, jak pokračuje stavba mostu ve Veselé.

No, nějakou chvíli to ještě potrvá...

≡ Semilské kulturní tipy:

pátek 3/5 od 19 hodin v KC Golf Semily

Zveme na přednášku, která se bude zabývat mimo jiné historií a architekturou budovy Kulturního centra Golf Semily. Koho zajímá výjimečnost budovy KC Golf, autora arch. Pavla Švancery (z ateliéru 02 libereckého Stavoprojektu) z roku 1979, je na ni srdečně zván. Přednášejícími budou prof. Rostislav Švácha (historik a teoretik umění a architektury, vysokoškolský pedagog - Ústav pro dějiny umění FF UK, Katedra teorie a dějin umění AVU a Katedra dějiny umění Univerzity Palackého v Olomouci), Ing.arch. Jakub Hlaváč z libereckého ateliéru UNION.ARCH. Z dalších přednášejících budou současný ředitel KC Golf Semily Martin Brádle, pozvání přijali minulý ředitelé KC, představitelé Národního památkového ústavu aj. Součástí večera bude výstava fotografií, prohlídka jednotlivých prostor KC Golf a určitě bude prostor i pro vaše dotazy. (M. Brádle, *Semilské noviny*)

Spolek sešlých uvádí
COMMEDIA DELL'ARTE

HARLEKÝNOVA POMSTA
 aneb Poslušně hlásím aneb Konec šejků v Čechách

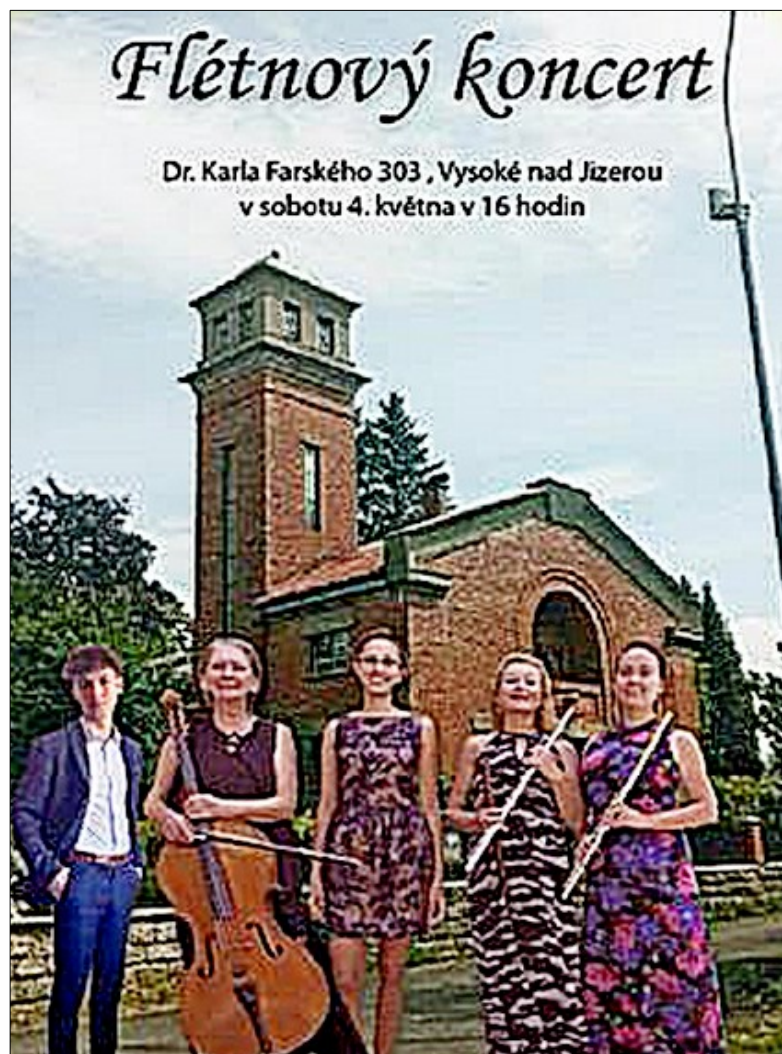
7.5. od 19:00 **KC Golf Semily**
 www.kcgolf.cz

Pavel LIŠKA

Golf.
 KULTURNÍ CENTRUM SEMILY

VYSOKÉn/J –

KOST – Rádi bychom Vás pozvali na nádvoří hradu KOST, kde koncem měsíce srpna uvedeme nejnovější dramaturgii Brama Stokera a Petry Halbichové – **DRÁKULA**. Hrůzostrašný příběh nejslavnějšího z upírů...

Cena vstupenky je jednotná 490 Kč při zakoupení v předprodeji nebo 550 Kč při zakoupení na místě před začátkem představení.

V režii Petra Mikesky hrají: Petr Prokeš, Eva Reiterová, Svatava Hanzl Milková, Magdalena Jirounková, Ivo Theimer, Daniel Mišák j. h., Ondřej Lechnýř j. h., Roman Teprt, Martin Hrubý, Lucie Matoušková, Ivana Nováčková, Veronika Bajerová, Milan Koníček j. h. a Karolina Frydecká.

čtvrtek 29. srpna 2024 ve 20:00 - **DRÁKULA**

pátek 30. srpna 2024 ve 20:00 - **DRÁKULA**

sobota 31. srpna 2024 ve 20:00 - **DRÁKULA**

Hromadné objednávky na tel. 326 323 269 nebo divadlo.predprodej@seznam.cz

≡ 27. dubna zemřel v Lomnici nad Popelkou historik Robert Kvaček

Specializoval se na období 19. a 20. století. Mezi jeho přední zájmy patřily dějiny diplomacie mezi světovými válkami a v období 2. světové války a kulturní dějiny konce 19. a počátku 20. století. Působil na českých univerzitách (UK v Praze a TU v Liberci) a pořádal přednášky pro veřejnost, jeho publikační činnost mu vynesla několikanásobné ocenění Egona Ervína Kische za literaturu faktu. Byl ženatý a má jednoho syna.
Žil v Jičíně.

Robert Kvaček se narodil 5. července 1932 ve vesnici Dvorce u Jičína. V září 1945 přestoupil z jičínské reálky na jičínské Lepařovo gymnázium do tercie a studium ukončil maturitou v roce 1951. Téhož roku byl přijat na Filozofickou fakultu UK. Na tento okamžik později vzpomínal takto: „Když předseda komise ... zjistil, že přicházím z ‚Lepařova‘, řekl mi, že by mne vzal už kvůli němu. Byl to podle něho ústav, který dbal na úroveň absolventů...“

Ještě během studií na Karlově univerzitě působil jako asistent na Husově Ústavu československých dějin. Po úspěšném absolvování v roce 1956 se plně zapojil do vědecké práce. Na konci 50. let byl vyslýchán Státní bezpečností z důvodu jeho badatelství o osobě Edvarda Beneše v nedostatečně negativním podání. Roku 1967 byl jmenován docentem UK. Za normalizace mu bylo zakázáno přednášet dějiny 20. století a i tato okolnost podle pamětníků vedla k prohloubení Kvačkova zájmu o 19. století. Titul univerzitního profesora mohl získat až po sametové revoluci. Vedle působení na UK se podílel na vzdělávání studentů na FAMU, DAMU a na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické TU v Liberci.

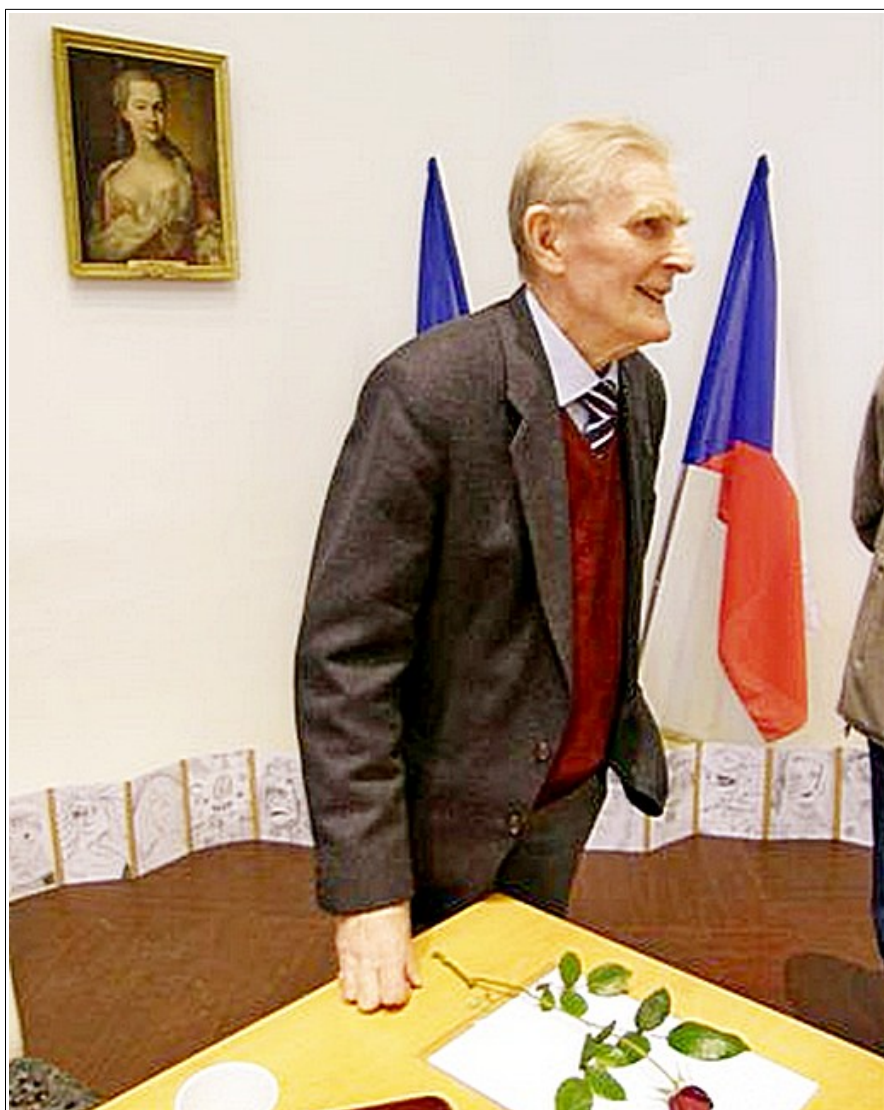
Robert Kvaček byl členem řady vědeckých společností (Česko-slovenská komise historiků, Pekařova společnost Českého ráje...), byl rovněž členem literárních organizací, podílel se na tvorbě učebnic dějepisu pro základní školy, podporoval různé vzdělávací projekty (projekt jičínské 1. základní školy *Protektorát Böhmen und Mähren a my*, při kterém uspořádal pro žáky besedu; projekt jičínských základních škol k 17. listopadu *Zpátky ni krok*) a ochotně přednášel pro veřejnost (vzhledem ke svému věku přednášení omezil; vzpomínána je přednáška *Diskuse s minulostí*, která se konala v Jičíně na podzim roku 2012 při příležitosti Kvačkových 80. narozenin – přednáška se mj. týkala Kvačkových vzpomínek na studia, zamýšlela se nad nelehkou prací historika, člověka, který musí být vzdělán nejen v dějinách, musí také ovládat jazyky, umět s historickými prameny správně pracovat a osvojit si základy pomocných věd historických. Za svou aktivní pedagogickou kariéru vychoval nespočet historiků a vedl řadu diplomových prací.

Osobnost Roberta Kvačka si připomeneme úryvkem z pět let starého rozhovoru s jičínským publicistou Jaroslavem Veselým.

Oba jsme příznivci fotbalové Sparty a hráli jsme fotbal jako dorostenci i basketbal jako dospělí – za Jičín. Připomeň své sportovní aktivity od mládí?

„Fotbal se u mne nerozvinul příliš - od mala jsem hrál typický fotbal „ na plácku“ a fandil Čechii Jičín, u níž jsem zažil časy, kdy rivalský SK Jičín nebyl v Jičíně jedničkou. Jednou za rok se konalo místní derby a já se chodil do kostela modlit. Výrazně se pamatuji na utkání, které skončilo 4:3 pro Čechii, tedy podařilo se...

V dresu Čechie jsem hrával přátelské zápasy, výrazně se pamatuji na zápas na zajímavém (a nakloněném) hřišti na Podhradí. Často jsem chodil na tzv. neregistrovaný fotbal, také na speciální jičínskou odrůdu šrum (mužná varianta fotbalu). V neregistrovaném fotbale jsme jako tenisté porazili jednou hokejisty 5:2 (já dával dva góly a vykoledoval jsem si navíc penaltu)“.
Tento sport neměla ráda moje maminka - nechtěla mne pouštět, protože se obávala o moje zdraví. Pak přišel další sport - tenis. Na soukromém kurtu jsem sbíral míčky a za odměnu jsme s míčky a raketami zbohatlíků mohli hrát.

Oni mi půjčili rakety a míčky a oceňovali, že mi hra docela jde.

Chodil jsem pak na tenis na dnes už zaniklé kurty za fotbalovým hřištěm SK Jičín. Funkcionáři si mne všimli a protože v soutěžních týmech musel být vždy jeden dorostenec nebo junior, nabídli mi účinkování v soutěžích. Hrával jsem i čtyřhru, kde byla velmi dobrá konkurence. Pamatuji si na hráče, které jsem oceňoval - například Špígla v Kopidlně, Ing. Vyskočila v Hořicích nebo Záveského v Lázních Bělohrad.

Postupně jsem se během gymnasiálních studií dostal k basketbalu, k němuž nás motivovat zejména prof. Tourek. Výkonnostní zlom pak nastal, když se nás ujal populární „Čára“ Kadlec. V tělocvičně reálky jsme trénovali signály. Studentský tým se pak rozpadl, když jsme šli studovat vysoké školy. Hrával jsem za fakultu i tenis (též za Slavii VŠ Praha). Kurty měl tehdy na starosti p. Parma st., jemuž se líbilo, že hrají tzv. klasický tenis. V zimě jsme

hrávali v hale Na Klamovce s bývalými čs. prvorepublikovými reprezentanty. Podle ročních období se samozřejmě sporty střídaly a v tenise jsem dosáhl úspěchů na Pardubické juniorce (semifinále), vyhrával jsem i turnaje (např. ve Zruči). V rámci týmu Jičina jsem vždy vyhrával zápasy v týmové soutěži, které byly v kategorii juniorské – tam jsem nikdy neprohrál. Býval jsem ve finále krajských přeborů hradeckého kraje - např. v Žamberku. Pamatuji se, že na turnajích mne starší hráči zavírali na pokojích, protože sami chodívali „pařit“ po turnajích, na což jsem byl příliš mlád...

Střídaly se sporty, střídaly se turnaje a zápasy. V košíkové byl jednou zápas Jičín – Nová Paka zařazen do sázkové kanceláře (tehdy tzv. Staska). Jičín vyhrál v dramatickém zápase, kde já měl „potyčky“ s hráčem Neradem, který se na mě vyfauloval. Protože neunesl mé zkušenosti při rozskoku. Dobře si totiž pamatuji, že na mistrovství republiky gymnasií, které jsme porazili (porazili jsme v Turnově favorita – Žižkov) mi jeden Žižkovák poradil jak přišlápnout nohu při rozskoku. To jsem pak v Pace hráči Neradovi předvedl, on to nervově nevydržel, napadl mne a vyfauloval se.

V dospělejším věku jsme zase hrávali v rámci vysokoškolského sportování zápas študáci - kantoři. To už jsem hrával za kantory a výrazně si pamatuji jeden zápas na Strahově, kde za nás starší kopal jeden diplomant, hráč Bohemky Praha. Hrával jsem většinou středního útočníka a často jsem skoroval, výjimečně i hlavou.“

Řekni, prosím, něco o svém vztahu k historii.

„Výrazně se pamatuji, že v Praze v paláci Kinských jsem si prohlížel dokumenty z období první republiky. S regionem Českého ráje jsem „zintimněl“, když jsem přišel na jeden časopis, který vycházel v Semilech. Jmenoval se *Beseda* a po únoru 1948 byl zakázán. Tento časopis vydával J. V. Kučera, který byl pak pronásledován.

Když jsem studoval v Praze FF UK, potkával jsem se postupně s dějinami. To podstatné v národě pro mne bylo spojeno s českorajskou a podkrkonošskou problematikou. Byli odtud četní historici - mj. František Kutina z Mlázovic, historik lesů ze Studeňan Nožička - a ti mne učili úctě k pramenům. K tomu, že je třeba být pracovitý pokud jde o mikrohistorii, mít i kritický vztah k práci s těmito prameny. Vždyť např. Šimák byl v podstatě také mikrohistorik a Pekařův duch byl s výše označeným časopisem také spojen. Domnívám se, že pro Pekaře byla historie nejen vědou, ale také kulturou. Domnívám se, že historický text by se neměl přeplnit odbornými výrazy. Vždyť např. Šimák by široké plátno také nevytvořil.

Pro tento region je podstatné, že lidé vždy mají „někam patřit“..Pro tento kraj je šťastnou možností, že máme široké a bohaté regionální dějiny. Máme zde plno badatelů - kantorů a jak naše společnost postupně vospívala, opírali jsme se od 19. století o svou státnost, v níž regionální dějiny vévodí.

Přemíra historismu není zdravá. V 19. století to byl ovšem argument pro

politickou budoucnost - „...co by mohlo přijít?“ Regionální badatelé mnohdy nevytvářeli velká díla - spíše statě, studie. Měli ohraničené pohledy. Nacházeli ovšem důležité postavy a vyšli s nimi na veřejnost. Důležitá byly tradice písmáků, různých lidí, kteří si vedli zápisky. Srostlost s dějinami přesto udržovali, zhodnocovali například památky. Dnešní regionální historie právě na to navazuje, důležité je, aby si vybírala témata zvučná, neboť škoda je plýtvat energií na témata podružná! Regionální badatelé by se měli rozhodnout co je živé.

Současnost je obtížná pro interpretaci. Záleží na kritickém přístupu k látce. Současná česká publicistika je např. většinou bez analýz! Jsou i rychle vyrobené články, někdy překotné zprávy. My potřebujeme pro výklad analýzu, ta se pak zhmotní do obrazu, který se dostane k zájemci - čtenáři. Jsou časté konzumované zprávy, bez souvislostí, bez analýz, bohužel. Lidé nyní vnímají jinak a vnímání je v pohybu - je třeba širších znalostí a životních zkušeností.“

(materiál poskytl Jaroslav Veselý)

tanvaldsko

HARRACHOV – V letošním roce proběhne poslední fáze oprav kaple svaté Alžběty na Novém Světě. Týkat se bude již pouze interiéru, kde bude kompletně zrestaurován zrcadlový oltář. Benátský oltář ze zrcadel dovezený z Itálie je v našich poměrech skutečným unikátem, a proto si zaslouží naprosto odbornou restaurátorskou práci, která bude provedena pod citlivým dozorem státní památkové péče. „Letošní fáze obnovy kaple vyjde přibližně na 640 tisíc korun, polovinu z této částky by nám měla pokrýt dotace z prostředků Libereckého kraje, o jehož podporu jsme požádali,“ říká dotační specialista harrachovské radnice Jaroslav Čech. Samotný oltář byl na konci března odvezen na restaurátorkou obnovu a měl by se na své stálé místo vrátit do poloviny letošního července. Na počátku srpna se pak uskuteční malá slavnost k výročí jejího vysvěcení, které vychází na 4. srpna.

(Martin Soukup, *Harrachovský zpravodaj*)

jablonec

Historickým městem roku 2023 se stal Žatec v Ústeckém kraji. Cena je odměnou za nejlepší využití peněz na obnovu památek z programu ministerstva kultury. Ocenění je spojené s odměnou milion korun na další péči o památky.

Ocenění 100 tisíc korun získala města, která se dostala do národního kola soutěže. Letos to byla města Prachatice, Cheb, Jičín, Šternberk, Chrudim, Uherské Hradiště, Kolín, Praha 1, jihomoravská Lomnice, Jablonec nad Nisou, Opava, Horažďovice a Moravské Budějovice.

Dvě z nich, Jablonec nad Nisou a Moravské Budějovice, získala cenu ministra pro místní rozvoj a dalších 100 tisíc korun.

(Archiweb)

liberec

Zastupitelstvo schválilo záměr znovuoobnovení lanové dráhy na Ještěd

Zastupitelstvo Liberce schválilo záměr znovuoobnovení lanové dráhy na Ještěd ve variantě: jedna kabina na dvou lanech v prodloužené trase.

Pracovně se této lanovce říká "tramvaj na lanech". Jedná se o jednu prostornou kabinu, která pojme 80 až 100 lidí a je zavěšená na dvou lanech. Této podobě lanovky dala také veřejnost nejvíce hlasů v anketě. Schválena byla prodloužená trasa, která by začínala už u konečné zastávky tramvaje v Horním Hanychově. Město záměr nyní zařadí do střednědobého rozpočtového výhledu a připraví zadávací dokumentaci pro výběr dodavatele stavby. Nejbližším krokem je také odkup lanovky a pozemků od Českých drah.

Anifilm 2024 představuje program

23. ročník Mezinárodního festivalu animovaných filmů Anifilm proběhne v Liberci ve dnech **7. až 12. května** a nabídne jako vždy bohatý a pestrý program.

Letos se na něm vedle velkého soutěžního programu, který přitahuje největší divácký zájem, představí téma vlivu výtvarného umění v animovaném filmu. Dále se zaměří na filmy vytvořené pomocí voděných loutek. Anifilm ocení a řadou filmů připomene nesmazatelný vliv dramaturga, scenáristy a pedagoga Jiřího Kubíčka. Uznávané porotkyně a porotci festivalu představí svou tvorbu, chybět mezi nimi nebudou ani režisér Hugh Welchman nominovaný na Oscara i na Zlatý glóbus, Milorad Krstić známý svým snímkem *Sběratel Ruben Brandt nebo Emma De Swaef*, která ráda tvoří filmy pomocí vlny, plstě a textilu a i díky tomu získala ocenění Cartoon d'Or a nominaci na cenu César.

Děti i jejich rodiče čeká pořádná dávka filmů a zábavy především ve filmovém programu Animo, ale i v dílnách animace nebo dabingovém a ruchovém studiu. A téměř každý den zakončí tradiční půlnoční dávka filmů děsivých i lechtivých.

Od záplavy filmů si pak diváci můžou oddychnout například na výstavě *Za hranice animace: Voděná loutka v českém filmu* v libereckém Severočeském muzeu.

Denní program najdete na: <https://vp.eventival.com/anifilm/2024/film-schedule>

≡ Výstava LANOVKA NA JEŠTĚD

Technické muzeum v Liberci otevírá novou výstavu “Lanovka na Ještěd”.

Hlavní exponáty - dvě původní lanovkové kabiny - zapůjčilo Severočeské muzeum, které se také spolupodílelo na přípravě scénáře celé expozice.

První vystavená kabina z roku 1933 je v nálezovém stavu, kdy po vyřazení dlouhá léta sloužila jako bufet, kůlna či včelín. Druhá, z roku 1975, potom byla náhradní kabinou až do skončení provozu v roce 2021. Výstavu doplňují drobnější technické díly lanové dráhy.

Informační panely seznamují návštěvníky s historií a technickými parametry lanové dráhy Horní Hanychov - Ještěd v širších souvislostech. Vizuální vyznění celé expozice podtrhuje instalace velkoplošného panoramatické pohledu na Liberec za letního svítání.

Výstava bude v Technickém muzeu Liberec dlouhodobě.

≡ Na trať mezi Libercem a Jabloncem nad Nisou se ve středu po 33 měsících vrátily tramvaje. Kvůli rekonstrukci vozily od července 2021 cestující mezi oběma městy autobusy. Podle původních plánů měla stavba skončit už loni v červnu, práce se ale protáhly.

Tramvaje na trase jezdí už od minulého týdne, ale bez cestujících, řidiče bylo třeba zaučit. Trasa i podmínky se změnily, koleje s metrovým rozchodem nahradil drážní rozchod 1435 centimetrů. Jízda je klidnější, řekl provozně technický ředitel dopravního podniku Ludvík Lavička.

Liberec s Jabloncem spojuje tramvajová trať od roku 1955. Se svými 12 kilometry je druhou nejdelší meziměstskou tratí v Česku, ročně ji využije téměř

milion cestujících. Trať byla v ČR posledním úsekem, kde ještě jezdily tramvaje s metrovým rozchodem. Velká oprava se tam prováděla naposledy v 70. letech minulého století, kdy byly vyměněny koleje a troleje a předělány dvě výhybny. Modernizaci nyní trasa potřebovala, protože nesplňovala současné technické a bezpečnostní parametry.

Modernizace trati začala v roce 2008 přestavbou terminálu městské dopravy v centru města. Postupně se do obnovy trati investovalo zhruba 700 milionů. Velkou část nákladů pokryly fondy EU. Značnou měrou přispěla podle předsedy představenstva dopravního podniku Michala Zděnka unie i na dokončení rekonstrukce, která stála 893 milionů korun. „Jde o jednu z největších investičních akcí podniku v novodobých dějinách,“ doplnil Zdének.

V rámci modernizace se podle Lavičky měnily na celé trati koleje a kanalizace a výhybny čekala přestavba. „Trať se částečně přetrasovala, v některých místech se oddělila od silničního provozu, snažili jsme se zvětšit poloměry některých oblouků. Musela se vybudovat lávka a nové přemostění, dělaly se nové povrchy a signalizace,“ vyjmenoval úpravy Lavička. Nově je na trase možné přestoupit z tramvaje do vlaku a naopak. To je možné v prostoru bývalého nádraží v Proseči nad Nisou, kde vznikl společný přejezd pro vlaky i tramvaje osazený závorami.

Na zrekonstruovanou trať by v Jablonci nad Nisou měly navázat nové koleje, které trať prodlouží o dalších zhruba 800 metrů. V budoucnu by měla tramvaj projíždět v Jablonci Soukennou ulicí přes Dolní náměstí na nový terminál MHD, který chce město vybudovat v prostoru ohraničeném ulicemi Kamennou, Lipanskou a 5. května. (Náš REGION)

/// Zastupitelstvo Liberce zvolilo nového náměstka primátora s gescí pro energetiku a Smart City. Stal se jím Vojtěch Prachař (ANO 2011). Pozici náměstka bude vykonávat jako neuvolněný.

Vedení města, složené z koalice Starostové pro Liberecký kraj, ANO a České pirátské strany, se dohodlo také na změně v uspořádání a rozdělení některých gescí. Dosavadní náměstek primátora pro územní plánování a majetkoprávní záležitosti Adam Lenert dostane nově na starosti také oblast sportu, sportovní infrastruktury a správu městského majetku. Primátor

Jaro-slav Zámečník pak převzal do své kompetence řízení největší chystané zakázky - rekonstrukci plaveckého bazénu. (Jana Kodymová, Zpravodaj Liberec)

pozdní sběr

LOMNICE n/P – Kulturní a informační středisko zve na zámek na výstavu, v přízemí je výstava Netopýrů a v prvním patře se otevřela výstava Čarodějnic a strašidel. Vstupné dobrovolné.

V sobotu 4. května od 17 hodin proběhne Gospelový koncert Železnobrodského pěveckého sboru v kostele sv. Mikuláše v Lomnici nad Popelkou. Vstupné dobrovolné bude použito na dobročinné účely.

MLADÁ BOLESLAV – Na dubnovém jednání zastupitelstva se dosavadní primátor Raduan Nwelati vzdal po téměř osmnácti letech své funkce a stal se prvním náměstkem. Zastupitelé zároveň ve veřejné volbě zvolili primátorem stávajícího prvního náměstka Jiřího Boušku. K výměně ve vedení města došlo na základě koaliční dohody, uzavřené po komunálních volbách na podzim 2022.

≡ Pavel Rychtařík / sorry

ve čtvrtek vychází
nové **SORRY** !

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: *knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj*